

VÁLASZ ADÓ

2013/12. DECEMBER

Adócsomag újratöltve

Pénzkezelési buktatók

Telekszerzés illetékmentesen

Adószámos dolgozó közterhei

Kérdések és válaszok

ADÓ
2013

12

Tisztelt Olvasó!

A Válaszadó mostani száma – az előző havihoz hasonlóan – a 2014. évre szóló adócsomag főbb módosításaival foglalkozik. Így például azzal az érintettek számára előnyös változtatással, mely szerint januártól már nem kell egészségügyi szolgáltatási járulékot fizetniük a nyugdíjas vállalkozóknak, ha egyidejűleg heti 36 órás munkaviszonyban is állnak. A módosítás valóban kedvező, szomorú azonban belegondolni, hogy idős emberek ennyi munkát vállaljanak.

A mostani adócsomaggal a törvényhozók mindenkinek – magánszemélyeknek, vállalkozásoknak egyaránt – igyekeznek a kedvükre tenni. Újabb kedvezményben részesülnek a hitelesek is, azzal, hogy a hitelintézet köztehermentesen csökkentheti a nekik felszámított kamatot. Ennek részleteit dolgozza fel egyik cikkünk, míg egy másik a termőföld-értékesítés – szintén előnyösen változó – szabályaival foglalkozik.

Lesznek azonban szigorítások is, így például a dohányzáshoz kapcsolódó termékek (cigaretta, papír, dohányosdó stb.) értékesítésével, illetve a sport- és előadó-művészeti támogatásokkal kapcsolatban: ezek részleteiről szintén beszámolunk a mostani Válaszadóban.

Miközben az aktualitásokra összpontosítottunk, ezúttal sem hagytuk ki az örökzöld témákat, így például egyik cikkünk a munkaszerződéstől eltérő foglalkoztatás lehetőségeit dolgozta fel, míg egy másik az adószám foglalkoztatás közterheit mutatja be.

Kérdések és válaszok rovatumk e havi termése szokás szerint szerteágazó volt, így például a pénzügyi szabályaira, az EU-n belül vásárolt használt személygépkocsival kapcsolatos forgalmiadó-előírásokra, a kivárból a társasági adó hatálya alá való visszatérés menetére, következményeire hívjuk fel Olvasóink figyelmét.

Itt a jó hír a nyugdíjas vállalkozóknak

Kedvezően módosította az Országgyűlés a jövő évi adótörvénycsomag elfogadásával az aktív nyugdíjasok számára a járulékfizetési szabályokat. Nem kell egészségügyi szolgáltatási járulékot fizetniük azoknak a nyugdíjas vállalkozóknak, akik egyidejűleg heti 36 órás munkaviszonyban is állnak.

A jövő évtől csökkennek azoknak a nyugdíjas vállalkozóknak a terhei, akik vállalkozói tevékenységük mellett munkaviszonyban is állnak. A jelenleg hatályos szabályok szerint az a nyugdíjas vállalkozó, aki vállalkozói tevékenysége mellett munkaviszonyban is áll, duplán köteles hozzájárulni a természetbeni egészségügyi ellátáshoz. Ugyanis munkabére után meg kell fizetnie a 4 százalékos természetbeni egészségbiztosítási járulékot, kiegészítő tevékenységű vállalkozásában pedig a jelenleg havi 6660 forint összegű egészségügyi szolgáltatási járulékot is. Vagyis érdemes rá, hogy „kettőt fizet, egyet kap”.

Ezt a helyzetet orvosolta az Országgyűlés a 2014. évi adó- és járuléktörvény-módosítási csomagban. Az 1997. évi LXXX. törvény 37/A. §-ának módosítása alapján 2014-től a kiegészítő tevékenységet folytató vállalkozó mentesül az egészségügyi szolgáltatási járulék megfizetése alól, ha munkaviszonya vagy egyidejűleg fennálló több munkaviszonya eléri a heti 36 órát.

Vegyünk például egy kiegészítő tevékenységet folytató (nyugdíjas) egyéni vállalkozót, aki e tevékenysége mellett heti 36 órás munkaviszonyban is áll. Munkabére havi 100 ezer forint.

A ma hatályos szabályok szerint bruttó 100 ezer forint munkabér után 4 százalék, havi 4 ezer forint természetbeni egészségbiztosítási járulékot kell fizetnie. Emellett – attól függetlenül, hogy vállalkozói tevékenységéből a tárgy hónapban vállalkozói kivétet realizál-e – meg kell fizetnie a havi 6660 forint egészségügyi szolgáltatási járulékot is.

Jövő januártól viszont a kiegészítő tevékenységet folytató s emellett heti 36 órás munkaviszonyban is álló vállalkozónak már nem kell megfizetnie a havi 6810 forintra

emelkedő egészségügyi szolgáltatási járulékot, csak bruttó munkabére után terheli a 4 százalékos mértékű természetbeni egészségbiztosítási járulék. Vagyis havi 6810 forinttal több marad a zsebében.

Szikszainé dr. Bérces Anna

Munkaszerződéstől eltérő foglalkoztatás – mit enged meg a törvény?

Az új munka törvénykönyve (2012. évi I. törvény) már nem használja az átírányítás, kiküldetés, kirendelés fogalmát, de a régi szabályokhoz hasonlóan lehetővé teszi, hogy a munkáltató a munkavállalót átmenetileg a munkaszerződéstől eltérő munkakörben, munkahelyen vagy más munkáltatónál foglalkoztassa.

A munkaszerződéstől eltérő foglalkoztatásra rendszerint akkor kerül sor, amikor a munkáltató hirtelen felmerült szükséglete következtében az adott munkavállaló esetében anélkül tér el a munkaszerződésben foglaltaktól, hogy azt módosítani kellene.

Az ilyen jellegű foglalkoztatás tartama naptári évenként összesen a 44 beosztás szerinti munkanapot vagy 352 órát nem haladhatja meg (e két számítási módszer nem kombinálható). Ezt arányosan kell alkalmazni, ha a munkaviszony évközben kezdődött, határozott időre vagy az általánostól eltérő teljes napi vagy részmunkaidőre jött létre. A munkaszerződéstől eltérő foglalkoztatás akkor sem haladhatja meg ezt az időtartamot, ha ugyanazon naptári éven belül kerül rá sor más munkakörben, munkahelyen vagy munkáltatónál. Lényeges, hogy a várható időtartamról a munkavállalót értesíteni kell.

Ha a munkáltató az időtartambeli korlátokat nem tartja be, akkor nem alkalmazhatók jelen szabályok. Ilyen esetben a munkáltató kezdeményezheti a munkaszerződés módosítását, de ha ahhoz a munkavállaló nem adja a hozzájárulását, és ezt a munkáltató figyelmen kívül hagyva nem a munkaszerződés szerinti munkakörben foglalkoztatja őt tovább, akkor a munkavállaló azonnali hatályú felmondással élhet vagy egyoldalú szerződésmódosításra hivatkozva keresetet terjeszthet elő.

A munka törvénykönyve 2013. január 1-je előtt hatályos szabályai szerint az átírányítás feltétele a munkáltató működésével összefüggő ok volt, a kiküldetést pedig a munkáltató csak gazdasági érdekből rendelhetett el. Kirendelésre akkor kerülhetett sor, ha a ►

munkáltató a munkaviszonyból eredő foglalkoztatási kötelezettségét működési körében felmerült ok miatt átmenetileg nem tudta teljesíteni.

Ezek a garanciális szabályok kikerültek ugyan a törvényből, a munkáltató azonban nem hagyhatja figyelmen kívül a munkajogi alapelveket, így nincs lehetőség arra, hogy például bosszúból, ártási célzattal a munkavállalót más munkakörbe irányítsa, vagy mindennemű korlátozás nélkül más munkáltatónál történő munkavégzésre kötelezze.

A munkaszerződéstől eltérő foglalkoztatás következtében a munkavállalót szükségszerűen érheti sérelem, éppen ezért rendelkezik úgy a törvény, hogy e körben jogait a munkáltató csak rendeltetésszerűen gyakorolhatja. Az ésszerűség elve alapján ebből az következik, hogy csak a működésével összefüggő ok miatt kerülhet sor egyoldalú utatására.

Elrendelésekor a munkáltató köteles a munkavállaló érdekeit a méltányos mérlegelés elve alapján figyelembe venni, és intézkedése nem okozhat aránytalan sérelmet a munkavállalónak.

Meghatározott munkavállalói csoportoknál további korlátok vannak, így például hozzájárulása nélkül a munkavállaló nem kötelezhető más helységben végzendő munkára a várandóssága megállapításától gyermeke hároméves koráig (gyermeke tizenhat éves koráig, ha gyermekét egyedül neveli), valamint hozzátartozójának tartós, személyes gondozása esetén, illetve ha a rehabilitációs szakértői szerv legalább 50 százalékos mértékű egészségkárosodását megállapította. Azaz ilyen esetekben nem tiltott a munkaszerződéstől eltérő foglalkoztatás, de a munkavállaló hozzájárulásához kötött.

A bérezés szempontjából a törvény célja az arányos és méltányos munkabér fizetése: a munkavállaló az általa ténylegesen ellátott munkakör szerinti díjazásra jogosult, mely legalább az alapbére mértékét eléri. Munkaszerződés, illetve kollektív szerződés eltérhet e rendelkezésektől (ez jó lehetőség a munkavállalót megillető díjazás számítási szabályainak pontosítására).

Végezetül e jogintézménnyel összefüggő néhány – a régi Mt. hatálya idején született, de ma is irányadó – bírói döntés lényegét ismertetjük.

A kirendelés során bekövetkezett egészségkárosodás következményeiért az a munkáltató tartozik felelősséggel, amelyik a munkáltatói jogokat gyakorolja, és amelyet a munkavállalóval szemben kötelezettségek is terheltek.

Ha a munkáltatói jogokat az a munkáltató gyakorolta, amelyikhez a munkavállaló

kirendelték, és a kirendelő munkáltató tevékenysége a munkavállaló munkavégzésével nincs összefüggésben, azt a kérdést, hogy a kárt a munkáltató működési körén kívül eső elháríthatatlan ok okozta-e, kizárólag a foglalkoztató munkáltató oldaláról kell vizsgálni és elbírálni.

Ha a munkáltató ismeri a munkavállaló rossz egészségi állapotát, illetve az idős édesanyja gondozásával kapcsolatos kötelezettségeit, akkor a körülmények figyelmen kívül hagyásával történt külföldi kirendelés rendeltetésszerűen.

A munkaszerződéstől eltérő munkahelyen történő – nem átmeneti jellegű – munkavégzés egyoldalú elrendelése jogszabályba ütközik. Az egyoldalúan módosított munkaszerződés alapján a munkavállalót nem terheli munkavégzési kötelezettség, ezért a kötelezettség teljesítésének elmaradása miatt a munkáltató nem szüntetheti meg rendkívüli felmondással a munkavállaló munkaviszonyát.

Dr. Hajdu-Dudás Mária

Újabb mentőöv a hiteleseknek: a kamatkedvezmény is adómentes lesz

Jövőre már nem kell kamatkedvezményből származó jövedelmet megállapítani és az után közterheket fizetnie a hitelintézetnek, ha a hitelre, kölcsönre azért nem számol fel kamatot, hogy a fizetéseképtelen magánszemély fizetőképességét helyreállítsa – ezt a kedvező változtatást is tartalmazza a személyi jövedelem adóról szóló (szja) törvény módosítása.

Az szja-törvény jelenleg hatályos 72. §-a előírja, hogy a cégeknek, szervezeteknek (kifizetőeknek) közterheket kell fizetniük, ha magánszemélyekkel szemben hitel, kölcsön, illetve más tartozás miatt fennálló követelésükért kedvezményesen vagy egyáltalán nem számítanak fel kamatot. Kamatkedvezményből származó jövedelemnek minősül a kifizetőnek a magánszeméllyel szemben fennálló követelésére meghatározott, a jegybanki alapkamat 5 százalékponttal növelt összegével kiszámított kamatnak az a része, amely meghaladja az e követelés révén a kifizető számára fizetendő kamat összegét. Amennyiben a kifizető bizonyítja, hogy a szokásos piaci kamat ennél alacsonyabb, akkor a szokásos piaci kamat és a kifizető számára fizetendő – a piaci kamatnál alacsonyabb –

kamat különbözete minősül kamatkedvezményből származó jövedelemnek.

Az adó mértéke az előzőek szerint megállapított kamatkedvezmény 1,19-szorosa után 16 százalék. Emellett 27 százalék ehő is kell fizetnie a kifizetőnek adóévenként, az adóév utolsó napjára – ha a követelés az adóévben megszűnt, akkor a megszűnés napjára – megállapított kötelezettségként.

Am ezt a szabályt nem kell minden esetben alkalmazni. A törvény tételesen meghatározza azokat az eseteket, amelyeket a kamatkedvezményből származó jövedelem megállapításánál nem kell figyelembe venni. Ezek a következők:

- követelések áruszállításból és szolgáltatásból (vevők), valamint az e követelésekkel összefüggésben szerződés vagy jogszabály alapján fizetendő kártérítés, kötbér és más hasonló kötelezettség,

- jegyzett, de még be nem fizetett tőke,
- kizárólag a kifizető tevékenységével összefüggésben, a tevékenységet szolgáló eszköz megszerzése, szolgáltatás igénybevétele érdekében 30 napot meg nem haladó időtartamra adott előleg, elszámolásra kiadott összeg,

- az osztalékkelőlegnek az a része, amely a kifizetést követő első beszámoló elfogadásával osztalékká vált,

- az adó, az adóelőleg, a járulék megállapításával (elszámolásával) összefüggésben keletkezett követelés; e rendelkezés nem alkalmazható a munkáltató, a bér kifizetője, a társas vállalkozás, a polgári jogi társaság által megfizetett, de le nem vont adóelőleg miatt keletkezett követelésnek arra a részére, amelynek beszámítására az adóelőleg megfizetésének hónapját követő hatodik hónap elteltével nem került sor,

- lakáscélú hitel, ha azt a munkáltató munkavállalójának vagy helyi önkormányzat a magánszemélynek hitelintézet útján, annak igazolása alapján olyan lakás építéséhez, vásárlásához, bővítéséhez, korszerűsítéséhez vagy bármely említett célra hitelintézettől felvett hitel visszafizetéséhez, törlesztéséhez nyújtotta, amely lakás nem haladja meg a lakáscélú támogatásokról szóló jogszabályban meghatározott, méltányolható lakásigény mértékét (lakáskorszerűsítés a lakáscélú állami támogatásokról szóló kormányrendeletben meghatározott korszerűsítés),

- olyan munkabérelőleg, amelynek folyósítása legfeljebb hathavi visszafizetési kötelezettség mellett, legfeljebb a folyósítás napján érvényes minimálbér havi összegének ötszörösét meg nem haladó értékben történik, azzal, hogy ha a munkáltató az általa az előzőek szerint folyósított munkabérelőleg visszafizetése előtt újabb munkabérelőleget ▶

folyósít, arra ez a rendelkezés nem alkalmazható,

- a fegyveres erők és rendvédelmi szervezetek hivatásos állományú tagja részére jogszabály alapján folyósított családalapítási támogatás, valamint a Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú katonáinak jogszabály alapján folyósított toborzó-pénz és családalapítási támogatás,

- az állami tulajdon megvásárlásához hitelintézet útján nyújtott hitel,

- olyan, a jogszabályban meghatározott feltételek mellett nyújtott hitel vagy kölcsön, amelynek a felszámítható kamat mértékét jogszabály határozza meg (ideértve különösen a Diákhitel Központ által nyújtott hallgatói hitelt),

- üzletpolitikai célból, nyilvánosan meghirdetett, mindenki által azonos feltételek mellett igénybe vehető áruvásárlási kölcsön,

- pénzügyi szolgáltatás, kiegészítő pénzügyi szolgáltatás üzletszerű nyújtására jogosult kifizető e tevékenysége keretében nyilvánosan meghirdetett feltételek mellett nyújtott hitel (ide nem értve a belső hitelt) esetében,

- a munka törvénykönyve szerint a munkavállaló kártérítési felelőssége körébe tartozó hiánnyal összefüggésben fennálló követelés,

- a külföldi kiküldetésre, külszolgálatra tekintettel adott előleg, elszámolásra kiadott összeg, feltéve, hogy annak a kifizetővel való elszámolása a visszaérkezést követő 30 napon belül megtörténik.

A jó hír az, hogy a kivételek sorába kerül 2014. január 1-jétől a pénzügyi intézmény (bank) által független fél számára üzletszerű pénzügyi szolgáltatás keretében nyújtott olyan hitel vagy kölcsön kamatkedvezménye, amely az adós fizetőképességének helyreál-

lítását vagy megőrzését segíti elő. Vagyis az adómentés keretében (például a devizahitel kiváltó hitelek esetében) adott kamatkedvezmény miatt nem kell a bankoknak közterheket fizetniük. Ugyanakkor fontos kiemelni, hogy ezt a rendelkezést a pénzügyi intézmények a saját munkavállalóik, vezető tisztségviselőik esetében nem alkalmazhatják.

Surányi Imréné

AJÁNLÓK:

Telekszerzés illetékmentesen: így lehet élni a kedvezménnyel

Az illetéktörvény egyik legismertebb szabálya a lakóház építésére alkalmas telek megszerzéséhez kapcsolódó illetékmentesség. A részletek kapcsán azonban sok a bizonytalanság: vajon ki és milyen ingatlan vonatkozásában, mikor és milyen feltételek vállalása mellett kérheti az adóhatóságtól a kedvező szabály biztosítását? Minden telekszerzés illetékmentes?

Az első kérdés: ki és milyen ingatlan vonatkozásában kérheti az illetékmentességet? A válasz egyszerű: bárki. Magánszemélyek, vállalkozók és cégek egyaránt igénybe vehetik az illetékmentességet, függetlenül attól, hogy a telket ingyenesen (ajándékozás, illetve öröklés útján) vagy ellenérték fejében (visszterhesen) szerezték.

Izgalmasabb kérdés, hogy vajon valamennyi telekszerzés esetén jár-e a mentesség.

Olvasa tovább cikkünket, hogy megtudja, milyen esetekben lehet illetékmentes a telekszerzés!

<http://ajanlo.adozona.hu/telekilletekmentesen>

Fontos változás! Így lehet ehómentes a biztosítás kamatjövedelme

A biztosításokra is kiterjesztette a 2014. évi adótörvénycsomag azt a kedvezményt, hogy nem kell egészségügyi hozzájárulást (eho) fizetni, ha a biztosítás mögötti eszközalapnak vagy díjtartaléknak legalább 80 százaléka EGT-tagállam által kibocsátott, forintban jegyzett, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírból áll. Több más ponton is módosultak a biztosításokból származó kamatjövedelemre vonatkozó szabályok, cikkünkben bemutatjuk a részleteket.

A 2013. augusztus 1-jétől képződött kamatjövedelem után nemcsak kamatadót, hanem 6 százalékos egészségügyi hozzájárulást is fizetni kell. Ez lényegében azt jelenti, hogy a kamatjövedelem adóterhe – főszabályként – nem 16, hanem 22 százalék. Mivel a biztosításokból is kamatjövedelem keletkezhet, így ez a rendelkezés vonatkozik a biztosításokra is, természetesen csak a 2013. július 31-e után képződött kamatra.

Az új adóterhektől mentesülnek az olyan hozamok és kamatok, amelyek EGT-tagállam által kibocsátott, forintban jegyzett, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokból keletkeznek. E mentesítő szabály a biztosításokra eredetileg nem vonatkozott. A jogalkotó – felismervén ennek méltánytalanságát a biztosítási szerződés jogalanyaival szem-

EZÉRT ÉRDEMES ELŐFIZETNI:

adózána

- ✓ Gyűjtsön akár **19 kreditpontot** egy helyen!
- ✓ Kedvezményes éves előfizetés, most még **idei áron, csak 12 990 forint + áfa!**
- ✓ Hiteles szakmai támogatás: **egész éven át korlátlanul kérdezheti szakértőinket!**
- ✓ HVG Adó-és Tb-különszámot is szeretne? **Válassza az Adózána MAX-csomagot!**

RÉSZLETEK: [HTTP://ADOZONA.HU/ELOFIZETES](http://adozona.hu/elofizetes)

ben – 2014. januártól 1-jétől ezt az adómentességet a biztosításokra is kiterjeszti, feltéve, hogy a biztosítás mögötti eszközalapnak vagy díjtartaléknak (a biztosítás tartama alatt folyamatosan, mindvégig és a megfelelő dokumentumok által igazolható módon) legalább 80 százaléka EGT-tagállam által kibocsátott, forintban jegyzett, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírból áll.

Olvassa tovább cikkünket, hogy megtudja, miként érintik az adóváltozások a biztosításokat!

<http://ajanlo.adozona.hu/ehomentesbiztositas>

Eladná a földjét? Jobban jár, ha megvárja az új évet!

A jelenleginél kedvezőbb feltételekkel biztosítja a termőföld értékesítéséből származó jövedelem adómentességét a személyi jövedelemadóról (szja) szóló törvény módosítása.

December 15-én lép hatályba – egyes rendelkezések kivételével – a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény. Ennek egyik legfontosabb célja az, hogy a mezőgazdaságban a közepes méretű agrárüzemek elterjedjenek, valamint a kis gazdaságok stabil működése és további fejlődésük biztosított legyen, élet- és versenyképes mezőgazdasági termelés folytatására alkalmas méretű földbirtokok jöjjenek létre.

Olvassa tovább cikkünket, hogy megtudja, miért előnyösebb 2014-re halasztani a termőföld értékesítését!

<http://ajanlo.adozona.hu/termofoldeladasa>

Mit nyerhet a munkáltató az adószámos dolgozóval?

Vadásszák a munkaadók közterheik csökkentése érdekében azokat a személyeket, akik egy adott feladatot nem munkaviszonyban, hanem vállalkozóként végeznének el. Nem elég azonban a számlaképességet figyelembe venni. Nem mindegy ugyanis, hogy a magánszemély egyéni vállalkozó, vagy „csak” rendelkezik adószámmal.

Nem egy hirdetésben találkozhatunk azzal a szöveggel, hogy a munkakör ellátásának feltétele a vállalkozói igazolvány, de legalábbis a „számlaképesség”. Kétségtelen, hogy vállalkozó esetén egyszerűbb az elszámolás, kisebb az adminisztráció, sőt a közterhek egy részét is át tudja hárítani a kifizető.

Olvassa tovább cikkünket, amelyből megtudhatja, milyen terheket kell a munkáltatónak fizetnie adószámos magánsze-

mély alkalmazásánál, illetve a magánszemély hogyan válhat biztosítottá.

<http://ajanlo.adozona.hu/maganszemelyadoszammal>

Varga Mihály átírta az adócsomagot: fókuszban a dohány, a bor és a sport

Megszavazta az Országgyűlés a jövő évi adó- és járuléktörvény-csomagot. Összesen 87 ponton írta át a törvényjavaslatot a zárószavazás előtt benyújtott módosító indítványai-val a nemzetgazdasági miniszter.

A zárószavazás előtti javaslatcsomag egyebek között módosította az életbiztosítás szabályait. Eszerint a biztosításnak csak a haláleseti vagy megbetegedéshez, baleset-hez kapcsolódó szolgáltatása lehet adómentes. Az indoklás szerint ez a pontosítás azért szükséges, mivel az említett biztosítás átalakítható nyugdíjbiztosítássá vagy járadék-biztosítássá, melynek szolgáltatása szintén adómentes. A pontosításra azért van szükség, hogy az úgynevezett teljes életre szóló biztosítások esetében az adókötelezettség a biztosítás átalakítása útján ne legyen elkerülhető.

Olvassa tovább cikkünket, hogy megtudja, mi minden változik még!

<http://ajanlo.adozona.hu/zarosavazaseltotti>

KÉRDÉSEK ÉS VÁLASZOK

Pénzkezelés: sosem gondolná, min bukkhat el az adóellenőrzésen

Egyszemélyes kft. adóellenőrzésekor az ügyintéző közölte az ügyvezetővel, hogy nem megfelelő a pénzkezelési szabályzata, helytelen, hogy ő egyedül kezeli a pénzt (alkalmazottja nincs egyébként), és nem jó, hogy évente egyszer van pénztárzás. Mit kellene vajon a szabályzatba írni, ki kezelheti még a pénzt, és miért nem jó az évenkénti zárás?

Olvasónk kérdéseire Sinka Júlia szakértőnk válaszolt.

Először is kijelenthetjük, hogy a számvitelről szóló törvény (Szt.) 14. §. (5) bekezdése – amely szerint a számviteli politika keretében el kell készíteni a pénzkezelési szabályzatot is – kétségkívül „feladja a leckét” a kis cégeknek.

Alapelv, hogy a pénzkezelési szabályzatban is a vállalkozásra jellemző előírásokat, módszereket kell rögzíteni, azt, hogy a tör-

vénnyben biztosított választási, minősítési lehetőségek közül melyiket választotta a társaság, sajátos körülményeire is figyelemmel. Az egyszemélyes társaságoknál – mint jelen esetben – különösen fontos szabályozni azt, hogy a társasági vagyon és a magánvagyon hogyan különül el egymástól.

Az egyszemélyes vállalkozásoknál jellemzően nincs függetlenített pénztáros, a pénzügyeket az ügyvezető, a tulajdonos kezeli. Ez nem tilos, ellenben azzal a veszéllyel jár, hogy az ügyvezető a sajátjaként kezeli a társaság pénzét, illetve költi a sajátját a társaságnál elszámolandó tételekre. E körben természetesen nem a büntetőjog hatálya alá tartozó esetekről van szó, bár azok is előfordulhatnak, hanem adminisztratív, adójogi problémákról.

Számvitel-politikai döntés, hogy a vállalkozás készpénzt kezel-e, vagy sem. Ez elsősorban attól függ, hogy van-e készpénz-bevétele, vagy csak a kiadásai rendezéséhez szükséges a készpénz.

Ha van készpénzbevétel és kiadás, akkor szabályozni kell, hogy ki kezelje a készpénzt – ez a személy lehet az ügyvezető is, de a szabályzatban nevesíteni kell. Ha van készpénzkezelés, akkor pénztárhelyiséget, helyiségrészt is ki kell jelölni (az ügyvezető nem tarthatja magánál a társaság pénzét). A helyiségnek, helyiségrésznek olyannak kell lennie, amely biztosítja – kívülről számára is elfogadható módon – a pénztárban elhelyezett pénz biztonságát tűz és betörés esetére.

Az, hogy a társaság miként, milyen mértékben képes eleget tenni a fenti biztonsági követelményeknek, a pénztárban elhelyezhető pénz maximumát (keretösszegét) is behatárolja. A vállalkozás irodájában elhelyezett páncélszekrény, pénzkazetta nyilvánvalóan kevésbé biztonságos, mint egy riasztóval, biztonsági zárral ellátott pénztárhelyiségben elhelyezett páncélszekrény.

Ezzel összefüggésben fontos, hogy ha betörés, lopás vagy sikkasztás miatt hiányzik pénz a pénztárból, úgy a keretösszeget meghaladó készpénz hiányáért a felelősséget cég vezetését terheli. Az Szt. 165. §-a alapján valamennyi pénz- és értékmozgást bizonylattal alátámasztva és késelem nélkül kell a könyvekben rögzíteni. A pénztárban készpénzbevétel lehet a bankszámláról felvett összeg, az elszámolásra átadott és visszafizetett készpénz, az értékesítéshez kapcsolódó készpénzbefizetések, egyéb befizetések.

Ezeket a pénztári befizetéseket dokumentálhatja egyebek között a készpénzfelvétel banki alapbizonylata, az egyéb bevétel belső bizonylata (amelyeket folyamatos sorszámozással kell szigorú számadási kötelezettség alá vonni), az ügyvezető által kiállított szí-

gorú számadási kötelezettség alá vont egyszerűsített számla, a pénztárgép ellenőrző szalagja. Nincs azonban kötelező előírás arra, hogy a pénztárba befizetettösszegekről bevételi pénztárbizonylatot kell kiállítani.

A pénztárból kifizetést teljesíteni a káppott készpénzes (egyszerűsített) számla, a bankszámlára történő készpénzbefizetés alapbizonylata, az egyéb pénzkadások belső bizonylata alapján lehet, amelyeket ugyan-csak folyamatos sorszámozással kell szigorú számadási kötelezettség alá vonni (tehát kiadási pénztárbizonylat sem kell kötelezően).

Fentieket a pénzkézelési szabályzatban kell rögzíteni. Pénztárból történő kifizetéskor a bizonylaton fel kell tüntetni a sorszámon kívül a kifizetés keltét, és a bizonylatot alá kell írnia a pénzkézelést végző személynek és a pénzfeltevőnek (ez utóbbinál az azonosításához szükséges adatok feltüntetésével).

Ha az ügyvezető egyben a pénztárs is, akkor nincs értelme külön utalványozóról, engedélyezőről beszélni a szabályzatban. Az ellenőrzési feladatok a könyvelést megelőzően is elvégezhetők.

A pénzforgalomról nyilvántartást kell vezetni. Ugyanis folyamatosan, naprakészen tudni és dokumentálni kell – mind a cég saját érdekében, mind egy esetleges külső ellenőrzés miatt –, hogy a pénztárban mennyi készpénznek kell lennie.

A pénzforgalomról (a szabályszerűen bizonylatolt pénztári tételekről, bevételekről, kiadásokról) folyamatosan, a felmerülés sorrendjében vezetett nyilvántartást (pénztárjelentést, pénztárkönyvet) a pénzforgalom nagyságának függvényében naponta vagy hetente, de legalább havonta le kell zárni – ez nem tévesztendő össze a könyvviteli zárlattal, amely esetében az Szt. szerint valóban az év végi (egyszeri) zárás a kötelező (Szt. 164. §).

Záráskor – ez az egyszemélyes vállalkozások esetében feltehetőleg elégséges havonta – meg kell állapítani a bevételek és a kiadások végösszegét, azok egyenlegét, a pénztárban lévő címletenkénti pénzállományt, az előző időszaki pénzállomány figyelembevételével a számszaki egyenleget, a pénztári nyilvántartás szerinti záró pénzkészletet. Ezt össze kell hasonlítani a ténylegesen meglévő pénzkészlettel, és az esetleges eltérés okát meg kell vizsgálni. A pénztárkönyvben rögzített pénzkészlet meglétét az ügyvezető aláírásával igazolja. (Amennyiben a kft.-nél valutaforgalom is van, arról külön valuta-pénzforgalmi nyilvántartást kell vezetni valutameneként külön-külön.)

A pénztárt kezelő ügyvezető ellenőrzési feladatai általában megegyeznek a klaszszikus pénztári feladatokkal, elsősorban a nyilvántartás-vezetés, a be- és kifizetések

bizonylatainak alaki és tartalmi vizsgálatára terjednek ki. A függetlenített belső ellenőrzés a kérdésben említett feltételekkel dolgozó cégeknél a könyvelő feladata lesz. Ez a könyvelést megelőzően a bizonylatok alaki és tartalmi ellenőrzését, a pénzforgalomról vezetett nyilvántartás helyességének ellenőrzését jelenti elsősorban.

Ellenőrizni kell továbbá, hogy a pénzforgalomról vezetett nyilvántartásba (pénztár-jelentés) bevezetett tételekhez kapcsolódóan hiánytalanul megvannak-e a pénztári alapbizonylatok, és azok az előírt szigorú számadási kötelezettségnek megfelelnek-e. A könyvelőnek az ellenőrzött (majd könyvelt) okmányokat, számadásokat kézjegyével kell ellátnia.

Amennyiben mulasztást, szabálytalanságot vagy a pénzkézelésre vonatkozó rendelkezésekkel ellentétes gyakorlatot tapasztal, köteles erről jegyzőkönyvet felvenni és azt a pénzkézelést végzővel (az ügyvezetővel) aláíratni.

Az egyszemélyes vállalkozásoknál a készpénz felvételét és szállítását is az ügyvezető végzi. Ez esetben a felelőssége a pénz átvételétől a pénztárba, illetve a bankba történő elhelyezésig tart. A készpénz szállításánál figyelembe kell venni a vagyonvédelem szempontjait és a biztosító kártérítési felelősségvállalásának feltételeit is.

Ennek megfelelően a szabályzatban ki kell térni az ügyvezető által szállítható készpénz nagyságrendjére, annak függvényében, hogy a szállítás milyen módon történik (riasztójelzést adó pénzszállító táskával, gépkocsival, postai szállítással vagy egyéb módon). A pénzkézelési szabályzatban rögzíteni kell azt is, hogy ki rendelkezhet a bankszámlák felett, s milyen formában érvényesül a felelőssége.

Örökölt részvények utáni adózás

Örökségként megkapott, 50 millió forint névértékű zrt. részvényt a NAV 77 millió forintba értékelt, ez alapján állapította meg a fizetendő. Az AKG Zrt. az elmúlt években folyamatosan nyereséges volt, osztalékot azonban nem fizettek, az az eredmény tartalékba került. Jogos-e a NAV adó-megállapítása, illetve hogyan lehet a megállapított adó mértékét csökkenteni, hiszen az örökös kvázi „eszmei értéket” kapott?

SAKÉRTŐNK VÁLASZA:

Tisztelt Kérdező!

A kérdésre adott válasz több tényezőtől függ, egyebek között attól, hogy az érintett örökös jogosult-e valamilyen kedvezményre.

Először az örökség tiszta értékét kell megállapítani. Ez nem más, mint a megszerzett vagyonnak a tartozásokkal csökkentett forgalmi értéke. Ilyenkor a hagyatékot terhelő tartozásnak (Ptk. 677. §), adósságnak és az egyéb teher értékének egy-egy örököse eső részét kell meghatározni.

A példában kiemelt a forgalmi érték meghatározása, természetesen a tartozásokkal is foglalkozni kell, de ezek nem ismertek számomra a kérdésben. A forgalmi értéként az illetéktörvény a következő módszertant említi:

„forgalmi érték: ...

ec) tagsági jogviszonyt megtestesítő értékpapír, valamint üzletrész, vagyoni betét esetén az illetékkötelezettség keletkezésének napján érvényes tőzsdei átlagár alapján számított érték. Ennek hiányában annak a gazdasági társaságnak, szövetkezetnek, egyéb jogi személynek - amelyben a vagyonsszerző tagsági jogot szerzett - az illetékkötelezettség keletkezésének napján rendelkezésre álló, a gazdasági társaság, szövetkezet, egyéb jogi személy arra feljogosított döntéshozó szerve által elfogadott utolsó számviteli beszámoló mérlegében (ilyen mérleg hiányában az alapításkori nyitó vagyonmérlegében, az illetékkötelezettség keletkezésekor felszámolás alatt álló gazdasági társaság, szövetkezet, egyéb jogi személy esetén a felszámolás kezdő napját megelőző napra elkészített záromérlegében) szereplő saját tőke mérleg szerinti értékének a megszerzett értékpapírra, üzletrészre, vagyoni betétre jutó hányada, ...”

Az előzőekből adódik, hogy a NAV módszertana feltehetően ez utóbbit alkalmazta, azaz érdemes ellenőrizni, hogy az illetékkötelezettség napján ismert AKG Zrt.-beszámolóban mekkora a saját tőke nagysága és ennek mekkora része jut egy részvényre, illetve az örökölt részre. Ennek nyomán könnyen lehetséges, hogy egy osztalékot bent hagyó társaságnál a magasabb saját tőke értéke alapján magasabb számított forgalmi érték jön ki, mint a névérték.

Ezenkívül ajánlott megnézni, hogy az illetékkivetésnél figyelembe vették-e a jogos és lehetséges illetékkedvezményeket. Ezek sokszor elsikkadnak. Például a legtöbb esetben az örökös egyenes ági rokon vagy házastárs, akire vonatkozik az illetékmentességi kitétel, azaz nincs fizetési kötelelem.

Tisztelettel: Szolnoki Béla

Használt személygépkocsi vásárlása közösségen belül

Áfa hatálya alá nem tartozó orvosi cég cégaútként használt autót kíván vásá-

rolni német autókereskedéstől. A regisztrációs adó és az áfabevallási kötelezettség szabályait szeretnénk megismerni.

Köszönettel: Varga Éva

SZAKÉRTŐNK VÁLASZA:

Kedves Varga Éva!

A kérdés alapján vélemezem, hogy a külföldi kereskedő a használt termékekre vonatkozó különbözeti adózás hatálya alá tartozik. Ez esetben a számlájában áfát nem számíthat fel Önök felé (azt a nemzeti előírásai alapján az eladási ár-vételár különbözete után fizeti meg). Minthogy a különbözeti adózás szabályai szerint a kereskedő megfizeti az áfát a saját tagállamában, Önöknek már további áfa-kötelezettségük nincs.

A megvásárolni kívánt autó használt jellege miatt vélemezem, hogy az autó a másik tagállamban forgalomba helyezett gépjármű, a vásárláskor külföldi rendszámmal rendelkezik. A külföldi rendszámú személygépkocsi regisztrációs adójának a megállapításához szükséges a Nemzeti Közlekedési Hatóság által kiállított műszaki adatlap. A személygépkocsi behozatala után tehát először ezt szükséges beszerezni. Ezt követően a cég székhelye szerint illetékes megyei vámhivatalnál kell bejelenteni a beszerzést, majd megfizetni a vámhatóság által kivetendő regisztrációs adót.

Amennyiben a gépjármű az áfatörvény alkalmazásában új közlekedési eszköznek minősül, az ügylet áfa-kötelezettsége a bemutatottaktól eltérően alakul.

Szívélyes üdvözléssel:

Bartha Katalin

Kiva és társasági adó

A társasági adóból való át- és visszatéréssel kapcsolatosan az alábbi kérdéseim lennének. kivába áttéréskor: 2012. és 2013. évi záró évi készletérték szerepe az adóelszámolás során, tekintettel a ki-

fizetett és kifizetetlen számlákra; 2012. évben előlegként kapott összeg 2013. évben árbevételeként való kiszámlázása; a tárgyévben beruházásra előlegként adott összeg elszámolhatósága. Kivából való kilépéskor: az előzőekben felvetetteken túl (készlet, előleg) a kivás időszakban kiszámlázott és be nem folyt árbevételek elszámolása; kivás időszakban kifizetett, következő évet érintő költségek, alvállalkozók elszámolása. Válaszukat köszönöm !

SZAKÉRTŐNK VÁLASZA:

Tisztelt Kérdező!

A kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló 2012. évi CXLVII. törvény (a továbbiakban: Katv.) szerint a kisvállalati adó (kiva) hatálya alá való áttérésre tekintettel a törvény speciális korrekciós tételek alkalmazását írja elő bizonyos, a kisvállalati adóalanyiságot megelőzően felmerült bevételek, kiadások vonatkozásában. A Katv. /Kiva tv. úgy rendelkezik, hogy a pénzforgalmi szemléletű eredmény meghatározása során figyelmen kívül kell hagyni a kapott olyan bevételt, kiadást, amelyet az adózó az adóévet megelőző adóévére vonatkozó eredménykimutatásában bevételként, ráfordításként számol el. Továbbá a pénzforgalmi eredmény megállapítása során csökkentő tételként kell figyelembe venni az olyan kisvállalati adóalanyiságot megelőző adóévben teljesített kifizetést, amely a kisvállalati adóalanyiság időszakára vonatkozik és az adóévet megelőző adóévre vonatkozó eredménykimutatásban költségként, ráfordításként nem került elszámolásra.

A kiva bizonyos átmeneti helyzeteket kezel, részben vagy teljesen. A részleges kezelés módszere vonatkozik a készletekre. Az Országgyűlés április első napjaiban módosította a Katv.-t (kihirdették április 18-án), és a 20. §-t új bekezdéssel egészítette ki, amely a kérdést a következőképpen kezeli:

"(17) Amennyiben a kisvállalatiadó-alanyiság első adóéve zárókészlet-állományának értéke nem éri el a kisvállalatiadó-alanyiságot megelőző adóév zárókészlet-állományának értékét, a különbözet összege csökkenti a pénzforgalmi szemléletű eredményt."

Ugyanezen törvénymódosítás rendelkezik továbbá arról, hogyan kell kezelni a készletet a Tao-tv. hatálya alá történő visszatérésre [lásd Katv. 20. §. (18) bekezdés d. pont]. A pénzforgalmi eredmény tehát a beszámolóba beállítandó zárókészlet ismerete alapján módosítható, akkor, ha az első kivás adóévben a készlet csökken. Más esetben a készletváltást, felhasználást a kiva nem kezeli.

A kérdésben felmerülő esetleges további utalások megválaszolása akkor lehetséges, ha azok konkrétan kerülnek megfogalmazásra.

Tisztelettel:

Szolnoki Béla

Év végi ajándékutalvány

Vállalkozásunk havi 8000 forint Erzsébet-utalványt ad a dolgozóinak étkezésre. Év végi jutalomként szándékunk Erzsébet-ajándékutalványt adni. Adhatjuk-e 35,7 százalékos kedvezményes adózás mellett, vagy csak 51,17 százalékos adóteherrel? Válaszukat köszönöm.

SZAKÉRTŐNK VÁLASZA:

Az Erzsébet ajándékutalvány juttatása 51,17 százalékos adóteherrel (eho) lehetséges:

- a minimálbér 10 százalékát meg nem haladó értékű termékekre, szolgáltatásra történő beváltási lehetőség esetén csekély értékű ajándékként, legfeljebb évi három alkalommal, az erre vonatkozó nyilvántartás vezetése mellett [Szja tv. 70. § (3) bekezdés a) pont];
- a Szja tv. 70. § (1a) bekezdése alapján, feltéve, hogy az utalvány fogyasztásra kész étel vásárlására nem váltható be.

Kiadó: Kiadja a HVG Kiadó Zrt.,

1037 Budapest, Montevideo utca 14. Telefon: (+36 1) 436-2001 (HVG központ), Fax: (+36 1) 436-2014, E-mail: adozone@adozone.hu

Termékmenedzser: Vörös Tünde

Felélős kiadó: Kékesi Zsuzsa, online divízióvezető